

ESIC Nieuwsbrief

Europees Studie- en Informatiecentrum v.z.w.

ESIC is lid van de Europese Beweging-België en UEF-België

In dit nummer

<i>Politieke Unie</i>	4
<i>Buitenlands beleid en toetreding</i>	7
<i>Interne markt</i>	12
<i>Milieu</i>	13
<i>Eurozone</i>	13
<i>Bankenunie</i>	14
<i>Groei en tewerkstelling</i>	15
<i>Mensenrechten</i>	16
<i>ESIC 50 jaar</i>	17
<i>Plan effectief Europe</i>	18

**HERNIEUW uw
ABONNEMENT**

✧ *Opinie* ✧

In België vallen de Europese verkiezingen samen met verkiezingen op twee andere bestuursniveaus. Dat is niet goed. Zeker niet voor de belangstelling van de politieke partijen voor de Europese actualiteit en hun plannen voor de toekomst van Europa. Navraag bij de bevolking waar de politieke partijen met 'Europa' heen willen zal ontgoochelen. Toch hebben de politieke partijen wel een standpunt over Europa. Er een verkiezingsthema van maken, dat doen ze nog niet. Waarom? Nog steeds staan de nationale thema's centraal. Dat is ergerlijk. Iedereen weet dat Europa in groeiende mate onze toekomst bepaalt. Europa verdient méér aandacht.

Oekraïne heeft alle aandacht afgeleid van het Syrische drama. Van Rusland had men niet verwacht dat het deed wat het heeft gedaan met de Krim en wat het allemaal nog kan uitspoken in Oekraïne. Dat moet Europa doen nadenken. Wordt Poetin onderschat? Doorzien de Europeanen Poetin niet? Beschikt Europa over zo weinig 'hard power' dat Poetin zich zo maar kan storten in Koude Oorlog nummer 2? Dit illustreert hoe slordig Europa omspringt met de invulling van zijn geostrategische belangen.

Tegen zijn zin werd Europa in de rol gedrukt om zijn 'invloedssfeer' uit te breiden tot Oekraïne. De keuze was eenvoudig, ofwel kan Rusland Oekraïne destabiliseren en

Abonnement:
Jaarabonnement

PER e-mail
7.50 euro/4 nummers
Bankrekening:
BE87 220-0316957-94

PAPIERVERSIE
10 euro/4 nummers
Enkel voor bibliotheken

annexeren, ofwel kan Europa door de voorlopige pro-Europese regering te steunen het democratiseringsproces in Oekraïne een kans geven.

Drie tekortkomingen ondermijnen de invloed van Europa. Eerst, de afwezigheid van een eendrachtig buitenlands beleid. Twee, de afwezigheid van een structurele samenwerking tussen de nationale legers in Europa. Drie, de afwezigheid van een Europees energiebeleid dat de afhankelijkheid van te grote energieleveranciers drastisch vermindert. Enkel voor het energiebeleid zou er iets bewegen. De onverantwoordelijke opstelling van de Europese nationale beleidsvoerders in die drie beleidsdomeinen is hemeltergend. Wat moet er nog gebeuren opdat zij de 'wake-up call' zouden begrijpen en er ook effectief naar zullen handelen?

Hoe kan de burger een signaal geven aan deze beleidsvoerders dat dit collectieve falen niet meer geduld wordt? In de stembus zou dit signaal moeten kunnen tot uiting komen. Maar wat te doen als Europa zelfs geen verkiezingsthema is? Er blijft niets anders over dan al diegenen op te roepen, die zinnige dingen te vertellen hebben om samen of elk voor zich in de media alarmsignalen te blijven herhalen dat er méér Europa moet komen.

Dat Europa mag geenszins gericht zijn op centralisatie. Noch mag de 'elite' kritiekloos zijn voor het 'acquis'. Hetgeen fout is moet streng worden terechtgewezen. Er moet vanuit de basis een sterk signaal komen dat het draagvlak voor een 'positieve' verandering versterkt. Voor de Europese verkiezingen in mei e.k. werd in elk geval de kans verkeken om de kiezer voorstellen te doen die Europa voorbereiden op de toekomst.

Met de Verenigde Staten wordt een omvattend vrijhandelsverdrag onderhandeld. Naast al het goede dat ervan kan worden verwacht, zijn er ook reserves die niet uit het oog mogen worden verloren. Denk hierbij aan het behoud van de milieuregels, de voedselveiligheid, de geschillenarbitrage die het de multinationals veel gemakkelijker kan maken een onevenredige macht te verwerven. De Europese commissaris voor Handel wacht nog een immense taak voor het plaatje correct zal zijn.

Turkije onderhandelt verder over zijn toetreding tot de EU. Enerzijds doet de EU alsof er geen vuiltje aan de lucht is, en anderzijds begaat het Turkse politieke systeem de grootste schendingen op het vlak van de rechtsstaat, althans in de betekenis die Europa er aan geeft. Voert Europa een schijnvertoning op om zijn energiebevoorrading doorheen Turkije veilig te stellen? Wil Europa tijd winnen? Waarom wil Europa de heropening der onderhandelingen niet starten met de bespreking van de hoofdstukken over het democratisch gehalte en de mensenrechten in Turkije? In de huidige toestand, en wellicht ook in de toekomst, is Turkije nog geen 'waardige' kandidaat. De nationale regeringen hebben niet de moed dit duidelijk te zeggen. Of waarom geven ze geen mandaat aan Cathy Ashton, de Europese 'minister' van Buitenlandse Zaken, om dit zeggen in hun plaats?

China ziet met lege ogen de toenadering aan tussen de EU en de VS, die een breed vrijhandelsverdrag onderhandelen. Daarom wil het ook een vrijhandelsakkoord met de EU klaarstomen. Na de VS is de EU de tweede handelspartner van China. Ook hier zal China, door een verdeel en heers benadering, proberen de meest gunstige voorwaarden te bedingen van Europa. Is een verdeeld Europa hiertegen bestand?

De heropleving van de economische groei en het bedwingen van de financiële crisis vordert aan een zeer traag tempo. Beperkte groei ja, maar een merkbare werkloosheidsvermindering zit er niet in. Het vasthouden aan nationaal beleid is het tegenovergestelde van een noodzakelijk en gezamenlijk economisch beleid. De overstap naar een waarachtige economische regering voor Europa komt niet over de lippen van de Europese leiders. Wat willen die leiders echt? Zeker de handhaving van hun 'schijnautonomie'. Wat als zou blijken dat de nationale regeringen de

mogelijke groei en het verminderen van de werkloosheid tegenhouden? Schijnbaar heeft de openbare opinie hier geen moeite mee. Waarom? Het is geen thema van het politieke debat. Daarom heeft Europa nood aan een diepgaand debat met de juiste vragen en over de mogelijke opties.

EuropaDebat

Europees Studie- en Informatiecentrum

[Home](#)

[EuropaActua](#)

[EuropaInfo](#)

[EuropaDebat](#)

[Links](#)

[ESIC](#)

Vermeldenswaard is de invulling van de sectie **EuropaDebat**, die naast **EuropaInfo**, een plaats is waar zeer veel vragen worden gesteld. Er zijn zo veel onbeantwoorde vragen over Europa. Deze website wil bescheiden bijdragen tot een noodzakelijke bewustwording.

De website EuropaDebat wil de visie van het **Europees federalisme** ruimer bekend maken in Vlaanderen.

BEGELEIDING, ONDERSTEUNING EN ADVIES

Een gratis dienst biedt ESIC aan belangstellenden - studenten of volwassenen - de mogelijkheid om ESIC te raadplegen voor begeleiding, ondersteuning of advies over een thema/activiteit die binnen de sfeer van de EU ligt.

Contact met Robert Verschooten

Tel: 03/238.97.74

www.europadebat.be

e-mail esic@telenet.be

Politieke Unie

Grieks voorzitterschap EU

Tijdens het eerste semester van 2014 neemt Griekenland het Europees voorzitterschap waar. Griekse diplomaten zien het EU-voorzitterschap als iets positiefs: 'We kunnen de Grieken hun verloren gevoel van fierheid teruggeven'. Toch is het risico groot dat de driepartijencoalitie in Athene afgestraft wordt in de Europese, lokale en regionale verkiezingen van mei 2014. Politieke instabiliteit in Griekenland kan de eurocrisis in geen tijd terugbrengen. Toch begrijpt premier Samaras de vertwijfeling van de bevolking. In enkele jaren tijd is Griekenland een kwart van zijn welvaart kwijt. De hogere belastingen en inflatie meegerekend betekent dat een daling van 40 % van het beschikbare inkomen. Het liefst zouden de politici in Athene na 2014 de handen vrij hebben. Maar als er toch een derde lening komt, mogen er geen nieuwe voorwaarden aan verbonden worden, waarschuwt de Griekse minister van Financiën Stournaras. Buitenland minister Venizilos eist 'een stevig gesprek met de europartners over de Griekse schuld'. Stournaras zegt dat Athene geen schuldverlaging wil: 'Een verlaging van de rente en een langere looptijd zijn veel efficiënter'. (De Tijd - K. Van Haver - 9/01/2014)

Griekse verkiezingscadeaus

De Griekse premier Samaras wil in de aanloop naar de verkiezingen van mei 2014 méér geld uitgeven. Die verkiezingen worden een belangrijke test voor de wankelende regeringscoalitie van de premier. Maar de EU en het IMF willen niet op de budgettaire regeringsvoorspellingen ingaan. Ze willen eerst de cijfers van het Europese statistische bureau zien. (De Tijd - A. van der Ziel - 25/02/2014)

Merkel roept op tot verdragswijziging

Voor de Duitse Bondsdag roept Angela Merkel op om: 'De EU-instellingen te versterken

teneinde een economische unie te kunnen oprichten. In een echte economische unie kunnen we geen verdere verbintenissen aangaan zonder aanpassing van de Europese verdragen. Duitsland wenst nauwere coördinatie van het economische beleid om een herhaling van de problemen rond de overheidsschulden na 2009 te voorkomen.' Merkel roept op tot een 'kwantitatieve sprong voorwaarts' om de uitdaging van de overheidsschulden te overwinnen. (European Voice - S. Taylor - 30/01/2014)

Merkel achter hervormingscontracten

Bondskanselier Merkel werpt haar volle politieke gewicht in de schaal om de idee van de hervormingscontracten aanvaard te krijgen. Zij wenst dergelijke contracten door niet-competitieve lidstaten te laten aanvaarden en hen te verplichten de structurele hervorming van hun economie voort te zetten en zodoende hun competitiviteit en de economische cohesie van de EU te verbeteren. Deze verbintenissen zouden gepaard gaan met financiële stimuli in domeinen zoals onderwijs en onderzoek. Dit voorstel is reeds een stuk afgezwakt in vergelijking met het voorstel van augustus 2012. Het voorstel werd door de andere lidstaten zeer koel onthaald. Oostenrijk en Nederland stellen dat de lidstaten moeten hervormen uit eigenbelang i.p.v. voor het geld dat ze zouden krijgen. Frankrijk anderzijds is gekant tegen een toegenomen controle door de EU. De Europese top heeft de bespreking en een mogelijk beslissing uitgesteld tot oktober 2014. Juni 2014 was de eerste streefdatum om vooruitgang te boeken naar een echte monetaire en economische unie. (European Voice - N. Hirst - 9/01/2014)

Méér Europa is onafwendbaar

'De Europese Unie hangt tussen een confederatie en een federatie. Dat is niet lang vol te houden. De globalisering zal het ontstaan van een federaal Europa versnellen.

Om de bankencrisis op te lossen, moet er een bankenunie komen, inclusief een Europese schatkist. Om internationale bendes te bestrijden, hebben we een Europese equivalent van de FBI nodig. Om de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen, moeten we het vernuft van de Nederlandse Deltawerken op Europees niveau tillen. Men kan niet blijven roepen dat Europa tal van maatschappelijke uitdagingen moet aanpakken, zonder de Unie daartoe de instrumenten in handen te geven'. 'Bij het uittekenen van het optimale Europa mag het niet gaan om de symbolen waarmee eurosceptici zwaaien. Wat telt zijn de naakte cijfers van onze tanende welvaart, onze groei, onze jobs, ons innovatieve vermogen. Kortom, ons vermogen om samen sterker uit de crisis te komen en een rol te spelen op het wereldtoneel'. (De Tijd - uit 'Een beter België, een federale toekomst voor ons land', door Guy Verhofstadt e.a. - 10/04/2014)

Ondemocratische trojka

De trojka heeft de eurozone behoed voor de ondergang. Maar de strakke hervormingen die de experts van de Europese Commissie, de Europese Centrale Bank (ECB) en het Internationaal Monetair Fonds (IMF) oplegden, moeten sociaal worden bijgestuurd. Het voltallige Europees Parlement stemde gisteren met een brede meerderheid in met twee onderzoeksrapporten over de aanpak in Griekenland, Portugal, Ierland en Cyprus. De trojka is ondemocratisch en maakte er in vier landen een sociale puinhoop van. (De Tijd - K. Van Haver - 14/03/2014)

Moeilijke opdracht

Tot december 2014 heeft Europees 'president' Herman Van Rompuy te gaan. Zijn mandaat is niet hernieuwbaar. Maar hij heeft nog een indrukwekkende to-dolijst. (1) voor de komende jaren zorgen voor krachtige politici op de Europese topfuncties; (2) de eurocritici geen munitie geven in de aanloop naar de Europese verkiezingen van mei 2014; (3) alle energie inzetten op het afwerken van de bankenunie; (4) luisteren naar de suggesties van het Europees Parlement om een 'echte Europese' afwikkeling van probleebanken te

garanderen; (5) het heropflakkeren van de eurocrisis vermijden; (6) Europa leiden naar een nieuw ambitieus klimaatplan; (7) de rustige vastheid vervangen door een mobiliserend Europees verhaal. (De Tijd - K. Van Haver - 7/01/2014)

Commissie trots op haar realisaties

De Europese Commissie heeft de jongste jaren bakken kritiek gekregen voor haar aanpak van de economische en financiële crisis. In de aanloop naar de Europese verkiezingen is de commissievoorzitter van plan om tegengas te geven. Hij vroeg elk van zijn commissarissen om in enkele pagina's een overzicht te geven van de drie belangrijkste realisaties in hun domein. De bijdragen moeten in een toegankelijke taal duidelijk maken hoe die realisaties ervoor zorgen dat de Europese Unie sterker uit de crisis is gekomen en hoe ze ten goede komen van de Europese burger. (De Standaard - bar - 15/02/2014)

Twee gevaren voor de EU

Axel Weber, voormalig voorzitter UBS, ziet het komende jaar twee gevaren opduiken: de Europese verkiezingen en de stresstest bij de banken. 'Bij de verkiezingen zullen de eurosceptici sterker worden. Dat zal het parlementaire werk complexer maken, denk maar aan het effect van de Tea Party in de VS. Ook de bankenstresstest zal veel ophef veroorzaken. Ondanks politieke druk zullen sommige banken falen. Dat zet druk op de nationale overheden. Zij alleen kunnen die banken redden.' (De Standaard - dds - 23/01/2014)

Winst eurosceptici

Volgens een eerste ruwe peiling zouden extreem-rechts en extreem-links 150 van de 750 zetels bezetten in het nieuwe Europees Parlement. In de hoogste Europese kringen maken ze zich zorgen over die opmars. Er zijn ook andere stemmen te horen. De leden van de eurosceptische partijen staan erom bekend dat ze luid roepen voor de camera's, maar niet of nauwelijks deelnemen aan het

wetgevende werk in de commissies. In die zin wegen ze niet op het beleid. In elk geval zullen de pro-Europese fracties gedwongen worden om meer samen te werken in het nieuwe parlement. 'Een grote coalitie zal waarschijnlijker worden', zegt denktank Notre Europe. (De Standaard - B. Beirlant - 30/01/2014)

Europese stoelendans

De voormalige premier van Luxemburg, Jean-Claude Juncker, heeft de steun van Duits bondskanselier Angela Merkel voor de topfunctie van Europees Commissievoorzitter. De Nederlander Jeroen Dijsselbloem zit plots op de wip als eurogroepvoorzitter omdat hij niet neutraal genoeg is. Hij zou te veel bezig zijn met de belangen van Nederland. (6/02/2014)

David Cameron een huichelaar?

(Brexit)

'Men is Cameron's gehuichel zat', zegt een EU-functionaris. 'Londen vaart op rampzalige wijze een rampzalige koers', zegt een diplomaat. Intussen is de invloed van Cameron op het Europees toneel getaand. Londen staat steeds meer geïsoleerd en slaagde er niet in front te vormen tegen de eurozone. Bijna 100 Britse eurosceptici vragen aan premier Cameron dat het Britse Lagerhuis zijn veto kan uitspreken tegen EU-wetgeving. Downing Street reageerde met de boodschap het voorstel te zullen onderzoeken. 'Maar we moeten weten wat de praktische gevolgen van het voorstel kunnen zijn', klonk het. Evenveel ondervraagde personen (41 %) vindt dat Groot-Brittannië in de EU moet blijven resp. moet verlaten. Pijnlijk voor de Britse premier is dat slechts 20 % van de ondervraagde Britten gelooft dat hun premier bevoegdheden kan terughalen naar Londen. Uit een peiling van YouGov blijkt dat, als Cameron erin slaagt de Europese verdragen te heronderhandelen en meer bevoegdheden terughaalt, zelfs 52 % van de ondervraagden zegt in de Unie te willen blijven, terwijl 27 % eruit wil. Anderzijds steunt de Duitse bondskanselier geen fundamentele hervorming van de EU, zoals de Britse premier wil. Labour zet zich af tegen Cameron over een EU-referendum (erin of eruit). Labour voorzitter Ed Milliband wil alleen een

referendum als er bevoegdheden naar Brussel worden overgedragen. (De Standaard/De Tijd - 03/2014)

Nexit uit de EU levert geld op

Eerst was er de Grexit. Toen kwam de Brexit. Nu is het tijd voor een Nexit. Met dank aan Geert Wilders. Hij wil dat Nederland uit de EU stapt. In de conclusie van een studie die hij bestelde luidt het dat 'een Nexit ervoor zorgt dat het Nederlandse bbp in 2035 tussen 10 en 13 % hoger ligt. De studie gaat ervan uit dat Nederland in uittredingsonderhandelingen met de EU dezelfde status als Zwitserland krijgt en dus grotendeels toegang tot de interne markt van de EU kan behouden. 'Als iemand mij genoeg betaalt, kan ik het omgekeerde bewijzen', zei Paul De Grauwe bij wijze van boutade. In het rapport wordt geen rekening gehouden met eventueel vertrouwensverlies in de Nederlandse economie en met kapitaalverschuivingen. 'Bovendien kan de onrust in de eurozone weer opflakkeren en daar wordt Nederland ook slachtoffer van'. Bovendien blijft Nederland in grote mate gegijzeld door de politiek van de eurozone. (De Standaard - D. Minten - 7/02/2014)

Zwitserse migratiequota

De Europese Commissie zegt te betreuren dat 50,3 % van de Zwitsers in een referendum voor de invoering van quota voor immigratie uit de EU heeft gestemd. Een Zwitserse beperking op de immigratie uit de EU druist in tegen het beginsel van vrij verkeer van personen tussen de EU en Zwitserland. Vanuit de EU is al bevestigd dat als een einde komt aan het vrij verkeer van personen, dat ook het einde betekent van alle andere verdragen die tussen de EU en Zwitserland werden afgesloten. In totaal zijn 1,88 miljoen van de bijna 8 miljoen inwoners van Zwitserland afkomstig uit het buitenland, of 23,5 %. Italianen vormen met ongeveer 16 % de grootste groep van buitenlanders, gevolgd door Duitsers met 15 %. Grote ondernemingen zoals farma- of voedingsconcerns werken veel met buitenlanders. (De Tijd - Belga - 10/02/2014)

Buitenlands beleid

Toetreding van Servië

Onderhandelingen met Servië over toetreding werden op 21 januari 2014 gestart. De Servische premier hoopt tegen 2018 aan alle EU-eisen te kunnen voldoen om dan in 2020 te kunnen toetreden. Inmiddels gelooft hij dat de onderhandelingen de instroom van buitenlandse investeringen zal vergemakkelijken. 'Het EU-lidmaatschap was geen twistpunt in de campagne voor de parlementaire verkiezingen in Servië. Alle grote partijen zijn pro-Europees. Hetzelfde geldt voor een meerderheid van de kiezers, al is hun enthousiasme wat bekoeld door de economische crisis. Het is vooral de kwestie-Kosovo die een domper zet op de liefde voor de EU. Onder Europese druk sloten Belgrado en Pristina in april 2013 een akkoord over de normalisering van de betrekkingen. Dat akkoord opende de weg naar onderhandelingen met de Unie, maar kwetste de nationalistische gevoelens van de Serviërs', stelt professor Ana Trbovic, decaan van de Economische faculteit in Belgrado. (De Standaard - E. Neefs - 15/03/2014)

Rusland helpt Hongarije

Ook Hongarije maakt kennis met de 'chequeboekdiplomatie' van Rusland. Moskou leent Boedapest 10 miljard euro om twee kerncentrales te bouwen (die worden geleverd door het Russische Rosatom) en sponsort zo ook de campagne van voormalig Rusland-criticus Viktor Orban (premier van Hongarije). Rosatom is een filiaal van Gazprom. De Russische president zet vooral flink wat geld in om te vermijden dat Europa minder afhankelijk wordt van Russische energie. De nucleaire deal moet de onderhandelingen over het gasleveringscontract met Gazprom 'smeren'. Lagere energieprijzen wil Orban dit voorjaar maar al te graag bij de kiezer uitspelen. (De Tijd - K. Vansteeland - 15/01/2014)

Europa steunt vredesmissie in de CAR

De EU komt de Franse en Afrikaanse militairen in de Centraal Afrikaanse Republiek te hulp. Een Europese vredesmissie met 500 soldaten gaat het vliegveld van de hoofdstad Bangui beveiligen. Deze missie steunt op een mandaat van de VN-Veiligheidsraad. Er vond ook een donorconferentie voor het straatarme land plaats. Ondertussen is de burgemeester van de hoofdstad Bangui verkozen tot overgangspresidente. Het land verkeert, sedert een putsch in maart 2013, in chaos. (De Tijd - K. Van Haver - 21/01/2014)

Het probleem Oekraïne (1)

'Terwijl de Oekraïners massaal op straat kwamen voor Europa, bleef het in Brussel akelig stil. Oekraïens lidmaatschap is voor de EU nooit aan de orde geweest. Zelfs toen de rellen uitbraken, zelfs toen er doden vielen, reageerde de EU slecht met bezorgde retoriek en een aanmoediging tot dialoog via (mislukte) bemiddeling. Pas gisteren kondigde Europa sancties af tegen het (pro-Russische) Oekraïense regime. Waarom werd Oekraïne, dat de voorbije twee decennia steeds balanceerde tussen het Oosten en het Westen, nu bijna gedwongen een keuze te maken tussen economische integratie met Europa of met Rusland? Deze keuze heeft alle dramatische gevolgen van dien', stelt professor Lien Verpoets (KUL). (De Tijd - 21/02/2014)

Het probleem Oekraïne (2)

De (pro-Westerse) overgangsregering in Kiev laat er geen gras over groeien. Interim-president Tursinov heeft laten verstaan dat zijn land op de rand van het bankroet staat. Hij weet de catastrofale toestand aan zijn voorganger, de afgezette president Janoekovitsj (beschuldigd van grootschalige zelfverrijking en corruptie). Maar Oekraïne flirt al jaren met de afgrond. In november 2013 gaf Rusland een kredietlijn van 15 miljard dollar aan Oekraïne, inclusief een forse verlaging van

de gasprijs. Daarmee voorkwam de Russische president dat Oekraïne een associatieverdrag met de EU ondertekende. Die demarche leidde uiteindelijk tot maandenlange straatprotesten en de afzetting van Janoekovitsj. Door de val van Janoekovitsj staakt Rusland zijn kredietverstrekking. Moskou erkent de huidige Oekraïense regering niet. Oekraïne heeft de komende twee jaar 35 miljard dollar nodig. (De Tijd - J. Vanempten - 25/02/2014)

Het probleem Oekraïne (3)

Oekraïne is voor Europa een eerste klas noodsituatie geworden. De Russische machtsgreep in de Oekraïense regio Krim heeft de relaties tussen Moskou en Washington naar een dieptepunt geduwd. Sommige commentatoren spreken van de zwaarste crisis sinds de val van de Berlijnse Muur. Sinds Janoekovitsj' pro-Russische regime ten val kwam, heeft Rusland zijn greep op de Krim vergroot. Het Oekraïense schiereiland is voor Rusland van onschatbare waarde omdat het de Zwarte zeevloot herbergt. Bovendien zijn de meeste inwoners etnische Russen. De spanningen laaien hoog op in de aanloop naar het referendum over toetreding tot Rusland (waarvan het resultaat voorspelbaar is). Tien dagen geleden heeft het Parlement van de Krim gestemd voor toetreding tot Rusland. De Europese leiders komen met sancties in drie opeenvolgende stappen. De president van Litouwen waarschuwde de EU-leiders dat 'de grenzen van Europa worden verlegd. Jullie begrijpen niet wat Rusland in zijn schild voert'. (De Tijd - K. Van Haver - 7/03/2014)

Europees buitenlands beleid

'Het is het één of het ander voor Europa. Ofwel worden posities gezamenlijk bepaald en komt er een werkelijk gemeenschappelijk beleid. Dat zal op korte termijn nooit iedereen plezieren, daarvoor zijn de belangen te uiteenlopend. Maar Europa zal wel meespelen in de wereld. En als de Amerikanen nog eens vieze woorden gebruiken, zal het zijn omdat we assertief in hun weg staan, niet uit misprijzen. Ofwel houden 28 landen vast aan hun eigen buitenlands beleidje en wint Europa op een dag de Nobelprijs voor de irrelevantie', stelt professor Hendrik Vos, UGent. (De Standaard - 11/02/2014)

Crisis op de Krim breidt zich uit

Ook in Zuid- en Oost-Oekraïne eisen pro-Russische betogers een afscheiding van Oekraïne. Na een weekend van forse verklaringen dreigt de crisis op de Krim het land in tweeën te scheuren. De pro-Russische betogers zouden maar wat blij zijn als de Russische president hen te hulp zou snellen. (De Standaard - hco - 10/03/2014) Er is geen Europeaan die het officieel zal toegeven, maar misschien is de Krim al 'verloren'. Misschien is het opgeven van de Krim de prijs die de Oekraïense regering en de internationale gemeenschap moeten betalen om de rest van het land uit de Russische invloedssfeer te houden. Rusland heeft vorige week laten horen dat het bereid is om ook in de andere delen van Oekraïne de bevolking te 'beschermen'. (De Standaard - hco - 18/03/2014)

De weg vooruit

'Blind voor zijn massale onpopulariteit, bleef Moskou steun voor Janoekovitsj zien als de weg om de Russische invloed in Oekraïne te bewaren. Het resultaat is dat de oppositie aan de macht is en zich haast volledig tot de EU richt. De EU had niet echt een klaar idee van de eigen langetermijnstrategie, maar is nu ondanks zichzelf het best geplaatst om Oekraïne te helpen een stabiel en democratisch land te worden. Ook zonder Russische inmenging riskeert Oekraïne erg instabiel te blijven. Het blijft immers verdeeld. De EU heeft terecht grote financiële steun toegezegd aan de interimregering. Maar ze moet zeer klaar stellen dat die steun niet onvoorwaardelijk is. Oekraïne heeft nood aan een regering die het hele land vertegenwoordigt en komaf maakt met de corruptie.', stelt professor Sven Biscop VUB, UGent, Europacollege en EgmontKIIB. (De Standaard 18/03/2014)

EU wil af van Russisch gas

Belangrijker dan de eerste sancties, is de vaste overtuiging onder de 28-EU-lidstaten dat Europa zijn onafhankelijkheid van Russisch gas - nu goed voor 30 % - zo snel mogelijk moet afbouwen. De Europese Commissie

krijgt de opdracht om 'mogelijk gerichte sancties' op economisch vlak voor te bereiden als Rusland ook buiten de Krim militair zou interveniëren in Oekraïne. In Brussel leeft de overtuiging dat die dreiging - samen met de VS-sancties - zich zal laten voelen op de Russische economie: de roebel staat onder druk (rommelstatus Russisch staatspapier en terugval van de Russische economie met bijna 2 %), net als het investeringsklimaat (terughoudendheid van Amerikaanse en Europese banken bij kredietverstrekking aan Rusland) en de versnelde kapitaalvlucht (tot 100 miljard dollar in 2014). De EU ondertekende met de Oekraïense interimpremier Jatsenjoek het politieke luik van het associatieakkoord. Het akkoord heeft vooral een symbolische waarde, omdat het betekent dat Oekraïne zich wil vastklikken aan de EU. (De Standaard - B. Beirlant - 22/03/2014)

Oekraïne een neutraal land?

'Oekraïne zou het best neutraal blijven. De VS en Rusland moeten zijn grenzen garanderen. Oekraïne moet het land worden dat vrij, zowel met West als Oost, handel kan drijven. De regio's moeten meer autonomie krijgen, ook voor buitenlands beleid. Zo zouden de westelijke regio's economisch eerder aansluiting zoeken bij de EU, de oostelijke bij Rusland. De regering in Kiev moet de westelijke en oostelijke krachten beter afspiegelen. Die evenwichten moeten in toekomstige regeringsvormingen belangrijk zijn. Alle minderheden moeten bescherming krijgen. Er moet een economisch hulpprogramma komen dat gedragen wordt door West én Oost. Tot slot moeten transparantie en de strijd tegen corruptie voorrang krijgen', stelt David Crikemans, docent UAntwerpen, Middelburg en Genève. (De Tijd - 15/03/2014)

Kiev begint aan sanering

Oekraïne krijgt 18 miljard dollar aan IMF-kredieten. In ruil moet het pijnlijke hervormingen doorvoeren. Het parlement in Kiev keurde gisteren een anti-crisiswet goed, al liep dat niet van een leien dakje. Het akkoord met de IMF maakt de weg vrij voor nog meer internationale steun, zodat Kiev in

totaal kan rekenen op 27 miljard dollar. De EU kan op korte termijn met 850 miljoen euro over de brug komen. In de VS stemde het parlement in met 1 miljard dollar aan noodhulp. (De Tijd - E. Ziarczyk - 28/03/2014)

Bezoek van Obama aan Europa

De leiders van de EU en de VS zijn 'eensgezind' in hun aanpak van Rusland en in hun steun aan Oekraïne. Zij dreigen met extra sancties als Moskou niet inbindt. Obama verdedigde een grotere aanwezigheid van de NAVO in 'kwetsbare' Oost-Europese landen, zoals Polen of de Baltische landen, maar ook in niet-NAVO-landen als Moldavië. De ministers van Buitenlandse Zaken van de NAVO vergaderen daar volgende week over. Een NAVO-lidmaatschap van Georgië en Oekraïne staat 'niet onmiddellijk' op de planning, zei president Obama. (De Tijd - K. Van Haver - 27/03/2014)

TTIP (1)

De Amerikaanse president bezocht Europa einde maart 2014. Hij gaf het overleg met de EU over een 'economische NAVO' een tweede adem. Op kruissnelheid wordt verwacht dat de TTIP de EU-economie jaarlijks 120 miljard euro extra kan opleveren, die van de VS 95 miljard. Obama zet de deur open voor de levering van goedkoop Amerikaans schaliegas aan de EU. Toch beklemtoonde hij dat Europa niet 'in een handomdraai' kan meegenieten van het Amerikaanse energiewonder. Energie is een belangrijk onderdeel van het handels- en investeringsakkoord dat de EU en de VS aan het onderhandelen zijn. In de VS en bij zijn eigen partijgenoten is de pep-talk over een handelsakkoord allesbehalve populair. Obama zit met de handen gebonden tot na de tussentijdse parlementsverkiezingen van 4 november 2014. (De Tijd - K. Van Haver - 27/03/2014)

Wanneer TTIP tussen VS en EU?

'Ik denk dat er ten laatste volgend jaar een vrijhandelsakkoord tussen Europa en de VS zal worden gesloten.' Dat zei Europees commissaris voor Handel Karel De Gucht. Wanneer het Europees Parlement in april uiteengaet wil de Gucht de eerste herwerking

van het systeem van de handelsbarrières - tegen dumping en subsidies - klaar hebben. Deze herziening kan de relaties met o.m. China en Argentinië verzuren. Inmiddels moet de Europese Commissie haar engagement handhaven om akkoorden via de Wereldhandelsorganisatie, met het oog op wereldwijde liberalisering van de handel, mogelijk te maken. (European Voice - A. Gardner - 23/01/2014)

Belaagd door verdrag

Bij de milieu- en consumentenorganisaties zijn alle alarmbellen gaan rinkelen voor de TTIP. Zij vrezen dat ons voedsel straks minder veilig wordt, ons milieu schade oploopt en onze democratie ondermijnd wordt, vooral door het Investor-to-State Dispute Settlement (ISDL). Een arbitragesysteem, dat geschillen tussen een buitenlandse investeerder en het gastland buiten de nationale rechtssystemen beslecht, zal dan niet kunnen worden tegengehouden. De milieu- en consumentenorganisaties laken de heimelijkheid waarin de onderhandelingen zijn gehuld. (De Standaard - 8/03/2014)

Bevraging Europeanen over TTIP

De Europese commissaris voor Handel Karel De Gucht lanceerde de publieke raadpleging over de investeringsbepalingen in een toekomstig handelsakkoord tussen de VS en de EU. De online raadpleging zal negentig dagen duren en begint zodra de raadpleging in alle officiële talen vertaald is. Op het einde komt er een publiek evenement in Brussel. De Gucht zegt dat het in de bedoeling ligt om tijdens de onderhandelingen een betere versie van de ISDS uit te werken dan de huidige die al bestaat tussen de VS en de verschillende lidstaten. (De Standaard - bar - 28/03/2014)

Europees Parlement dreigt over TTIP

Als de Amerikaanse Nationale Security Agency (NSA) niet ophoudt met zijn spionageactiviteiten in de Europese Unie, zal het Europees Parlement een eventuele handelsovereenkomst tussen de VS en de

EU niet goedkeuren. De Europese Commissie moet de bescherming van dataverkeer uit de onderhandelingen halen. Dat staat in een resolutie die het Parlement goedkeurde. (De Standaard - bar - 13/03/2014)

Erdogan verzoent zich met leger

De Turkse premier is bereid honderden veroordeelde militairen een nieuw proces te geven. Het lijkt er op dat Erdogan zich verzoent met het leger, zijn oude vijand, om een bondgenoot te hebben in de machtsstrijd met zijn oude medestanders, de Gülenisten. Erdogan liet verstaan dat hij bereid is tot een wetwijziging om nieuwe processen voor de militairen mogelijk te maken. Gisteren dienden de strijdkrachten een klacht in omdat de bewijzen in het zogenaamde Mokerhamerproces uit 2012 zouden vervalst zijn (door de Gülenisten, nvdr). Als er nieuwe processen komen, krijgen wellicht ook de juristen, journalisten en politici die na het Ergenekonproces de cel ingingen, een nieuwe kans. De voorzitter van de Turkse balie stelde voor om de speciale rechtbanken die het Mokerhamer- en Ergenekonproces voerden, op te doeken. Als Erdogan de vervalsing van bewijsmateriaal kan aantonen, dan kan hij de Gülenbeweging in diskrediet brengen. (De Standaard - esn - 7/01/2014)

Populariteit van Erdogan

De lokale verkiezingen op 30 maart 2014 in Turkije worden de cruciale test voor premier Erdogan, die sinds december 2013 geteisterd wordt door een almaar uitdijend corruptieschandaal. Toch blijven hij en zijn partij AKP immens populair. Volgens recente opiniepeilingen stevent Erdogan's regeringspartij af op circa 40 % van de stemmen. (De Tijd - A. van der Ziel - 29/03/2014)

Een zelf-toegedijnde crisis

Professor Dani Rodrik, Princeton University, stelt dat Turkije verder afglijdt in het autoritarisme, dat politieke verdeeldheid onoverbrugbaar zal worden en nog andere politieke breuken zal veroorzaken. Vandaag heeft Erdogan een kleiner aantal goede opties, maar hij kan nog steeds de situatie ten goede keren. Ongelukkig blijkt Erdogan deze kans

niet te grijpen. Het gevecht tussen Erdogan en de Gülen-beweging heeft de corruptie en de gerechtelijke manipulatie publiek kenbaar gemaakt. Wie er ook wint, de Turkse democratie is de verliezer op korte termijn, totdat de echte democratische krachten zullen opstaan. (New Europe - 19/01/2014)

Internetwet maakt critici monddood

De Turkse regering heeft haar controle op het internetverkeer nog verscherpt. Zowel de oppositiepartijen als de EU laken de 'orwelliaanse censuur'. (De Tijd - 7/02/2014)
Een administratieve rechtbank in Ankara heeft gisteren bevolen de blokkering op te heffen van de sociaalnetwerksite Twitter in Turkije. Erdogan had het twitter-verbod uitgevaardigd omdat aan de vooravond van de verkiezingen van 30 maart die site volgens hem de beschuldigingen tegen zijn regime propageert. (De Tijd - 27/03/2014)

Hagia Sophia weer moskee?

In Turkije zwelt de roep aan om van de wereldberoemde Hagia Sophia een moskee te maken. Critici zien er het zoveelste bewijs in van de conservatief-religieuze koers die Erdogan wil varen. Het plan is erg omstreden. Voorstanders zien het als eerbetoon aan Sultan Mehmet (1453). Volgens critici is het vooral bedoeld om stemmen te ronselen voor de gemeenteraadsverkiezingen. (De Tijd - J. Van Hessche - 8/03/2014)

Nieuwe golf van overplaatsingen

Opnieuw zijn 166 Turkse magistraten overgeplaatst op besluit van de Hoge Raad van Rechters en Procureurs, die wordt voorgezeten door de minister van Justitie. In de nasleep van het corruptieschandaal dat in december uitbrak, werden al 6000 politieagenten en honderden magistraten ontslagen of overgeplaatst. Premier Erdogan beschuldigt Fethullah Gülen, voorman van de Gülenbeweging, ervan het onderzoek van het corruptieschandaal te manipuleren om Erdogan in ongenade te brengen. (De Tijd - 12/02/2014)

Turkije economisch kwetsbaar

Turkije is in de ban van een escalerende economische crisis, die volgt op een corruptieschandaal. Beleggers zeggen hun vertrouwen op in het land en trekken geld weg. De zakenbank HSBC stelt: 'Het is duidelijk dat de Turkse economie snel op stagflatie afstevent. Als de Turkse centrale bank de rente niet verhoogt, vreest HSBC het ergste voor de lira'. Stagflatie is een combinatie van een economie die niet groeit en hoge inflatie. Ook Turkije boekt tweelingtekorten, namelijk op de begroting en op de lopende rekening en vult die op met buitenlands kapitaal. (De Tijd - C. De Rijcke - 17/01/2014)

Europa speelt Turkije de les

Europese leiders Herman Van Rompuy en José Manuel Barroso hebben de Turkse premier Erdogan in Brussel gevraagd om de principes van de rechtsstaat overeind te houden en de onafhankelijkheid van het gerecht te verzekeren. Erdogan ontkende aantijgingen als zou de Turkse democratie aan het ontsporen zijn. Hij betoogde wel dat de wetgevende macht in een democratisch land moet kunnen ingrijpen wanneer rechters of procureurs hun macht op een partijdige manier gebruiken. (De Tijd - 21/01/2014)

Syrië-crisis valt niet in te dammen

Jorn De Cock stelt vast: 'Door het Midden-Oosten raast een wervelwind. In Syrië vechten rebellen tegen Al-Qaeda, dat in Irak voor het eerst sinds lang weer vaste voet aan de grond krijgt. Iran en Saudi-Arabië wedijveren om regionale macht, soennieten en sjiieten worden steeds meer in hun 'sectaire' hoek geduwd. Een ding is zeker zegt expert Reinoud Leenders: 'Het conflict in Syrië kan niet langer worden ingedamd, en ook in Europa zullen we er niet aan ontsnappen'. (De Standaard - 11/01/2014)
Aan Al-Qaeda gelinkte extremistische groeperingen zouden Amerikanen en Europeanen in Syrië rekruteren en opleiden, zodat ze bij hun thuiskomst aanslagen kunnen plegen. Dat hebben hooggeplaatste leden van de Amerikaanse inlichtingendiensten bevestigd. (De Standaard - 10/01/2014)

Interne markt

EU strenger voor zwart geld

Het Europees Parlement wil de structuren achter het zwarte geld in offshorevehikels blootleggen. Zwart geld wordt vandaag vaak witgewassen via ingewikkelde bedrijfsstructuren, trusts, holdings en brievenbusfirma's gevestigd in belastingparadijzen. Diezelfde financiële vehikels worden gebruikt door multinationals en grote bedrijven om belastingen op grote schaal te ontwijken. Om de strijd met die schimmige offshore-constructies aan te binden, wil het Europees Parlement de oprichting van publieke registers, met duidelijke informatie over de echte eigenaars. Elke lidstaat zou zo'n register moeten oprichten, dat na voorafgaande registratie geraadpleegd kan worden. De nationale registers zouden aan elkaar gekoppeld worden, zodat er meer informatie over de grenzen heen kan worden uitgewisseld in Europa. Het Europees Parlement moet over de witwasregels nog onderhandelen met de lidstaten. Dat zal pas gebeuren na de Europese verkiezingen van 25 mei 2014. (De Standaard - nta - 12/03/2014)

EP wil geen megatrucks

Vrachtwagens mogen een aerodynamische voorzijde krijgen en ook een langere laadruimte. Trucks met een elektrische of hybride motor mogen zelfs een ton extra wegen. Met die wijzigingen wil de commissie Transport van het Europees Parlement het design van vrachtwagens aanpassen aan deze tijd, op voorwaarde dat die aanpassingen beter zijn voor het milieu of de verkeersveiligheid. De commissie wil niet dat megatrucks worden toegestaan. (De Tijd - K. Van Haver - 19/03/2014)

EU zoekt infrastructuurmiljarden

De Europese Commissie zette de grote lijnen uit van haar plannen om makkelijker investeerders te vinden voor grote infrastructuurwerken en kmo's. De bedoeling is deze financiering minder afhankelijk te maken van banken. De uitdagingen zijn groot. Alleen

al de grote infrastructuurwerken die in de EU op stapel staan voor energie, transport en telecom kosten de komende zes jaar 1000 miljard euro. De wegen die de Europese Commissie wil inslaan, leiden naar participatiemaatschappijen van de overheid, andere privé-investeerders en de financiële markten (De Tijd - B. Haeck - 28/03/2014)

Beperking steun regionale luchthavens

De Europese Commissie draait de subsidiekraan voor regionale luchthavens nagenoeg dicht. Die wordt vaak gebruikt door lagekostenmaatschappijen. De voorbije decennia kneep de Commissie vaker een oogje dicht voor steun bij de uitbouw van regionale luchthavens. Europa tekent nu duidelijk regels uit wanneer nog steun kan worden verleend. En die regels zijn zeer restrictief. Steun voor infrastructuur mag enkel nog als de overheid vergelijkbare tarieven en voorwaarden hanteert als een privé-investeerder. (De Tijd - K. Van Haver - 21/02/2014)

Tegen Amerikaanse dominantie op internet

Neelie Kroes, commissaris voor de Digitale Agenda, richt haar pijlen op de Amerikaanse dominantie in het internet. Ze eist een Europese voet tussen de deur van het wereldwijde net. De timing is niet toevallig. De spionageschandalen rond onder meer de Amerikaanse geheime dienst NSA hebben het vertrouwen in het internet een flinke deuk gegeven. De onthullingen over grootschalige internetspionage hebben ook de leidend positie van de VS in het beheer van het wereldwijde web ondermijnd. 'De volgende twee jaar worden cruciaal in het hertekenen van het beheer van het internet. (De Tijd - K. Van Haver - 13/02/2014) De EU gaat die uitdagingen aan met het internetplatform Fi-ware. De Europese Unie en de ICT-industrie leveren elk zowat de helft van de 600 miljoen euro nodig voor het internetplatform Fi-ware

(Fi-ware staat voor Future internet-ware). (De Tijd - L. Rietman - 20/03/2014)

Apps in 2018 goed voor 5 mio jobs

Tegen 2018 kan de app-sector 4,8 mio jobs en 63 miljard aan inkomsten genereren. Nu is de sector in Europa goed voor 1,8 mio jobs en 17,5 miljard euro aan inkomsten. De app-sector is een tak van de digitale economie waar Europa op kop ligt. (De Tijd - K. Van Haver - 14/02/2014)

Exportsubsidies landbouw weggesmolten

Belgische landbouwers moesten het vorig jaar

voor het eerst zonder noemenswaardige uitvoersubsidies stellen. Jarenlang konden de dure landbouwproducten alleen dankzij subsidies worden verkocht op de wereldmarkt. Alleen in tijden van crisis is het nog een toegelaten middel. De landbouwsector heeft zich intussen aangepast aan het nieuwe beleid. 'Intussen liggen onze prijzen op het niveau van de wereldmarkt', zegt de Boerenbond. Het wegvallen van de exportsubsidies is wel gedeeltelijk gecompenseerd door de boeren rechtstreeks inkomstensteun te verlenen. (De Standaard - rmg - 28/03/2014)

Milieu

EU schroeft klimaatambities terug

Er is zwaar onweer op komst tussen de Europese Commissie, de EU-lidstaten en het Europees Parlement over de klimaatdoelstellingen voor 2030. Zoals het er nu naar uitziet, wil de Europese Commissie zich in het klimaatplan voor 2030 op slechts één bindende doelstelling vastpinnen: de terugdringing van de uitstoot van broeikasgassen. En zelfs over de vraag welk cijfer daarop geplakt moet worden, is de Commissie nog altijd verdeeld. Landen als Groot-Brittannië en Polen verzetten zich expliciet tegen een bindende doelstelling, onder

meer omdat het een rem zou zetten op de uitbouw van kernenergie. Acht landen schreven eind december 2013 een brief aan de Commissie waarin ze opriepen tot 'een krachtig langetermijnkader voor hernieuwbare energie'. Het Europees Parlement vindt dat de Europese Commissie te weinig ambitieus is. Twee commissies van het EP eisten drie bindende doelstellingen: 40 % voor de reductie van broeikasgassen, 30 % voor het aandeel in hernieuwbare energie en 40 % voor energie-efficiëntie. (De Standaard - B. Beirlant - 13/01/2014)

Eurozone

Letland 18de lid van de eurozone

Letland voerde op 1 januari 2014 de euro in, niettegenstaande de Letse banksector geweldig groeit door de toevoer van 'vuil geld' uit Rusland. Dit doet zich voor op een ogenblik dat de eurozone poogt een einde te

maken aan 'veilige havens'. Letland wordt aanzien als veiliger dan andere voormalige Sovjetlanden. Ook het financiële toezicht in Letland blijkt ontoereikend. (New Europe - G. Peach - 5/01/2014)

Bankenunie

Laatste horde bankenunie genomen

Er komt een Europees bankenfonds en een EU-mechanisme om probleembanken te ontmantelen. Het compromis vormt het sluitstuk van de bankenunie. Bij de onderhandelingen met het Europees Parlement bepaalde de Duitse minister van Financiën de bandbreedte voor overleg. De druk is erg groot: het voltallige Parlement moet over de deal in april stemmen, zo niet loopt die hopeloos vertraging op. Het EP heeft op vele punten het compromis, dat de lidstaten van de eurozone in december sloten, verbeterd. Toch blijft de grootste struikelsteen van het halfond onaangeroerd. De oprichting van een Europees bankenfonds komt in een apart verdrag en valt dus buiten de controle van de centrale-EU-instellingen. Er komt een Europees bankenfonds van 55 miljard euro, dat wordt gestijfd door de banken zelf. Dit Fonds wordt in een periode van acht jaar opgebouwd en vertrekt van nationale 'compartimenten'. Dat betekent dat voor de ontmanteling van een bank in de eerste plaats wordt geput uit de eigen nationale bijdragen. Pas na acht jaar wordt het Fonds een volwaardig Europees solidariteitsfonds zonder compartimenten. Het EP versnelde wel het ritme van de solidariteit. Het eerste jaar al is 40 % van het Fonds 'open', het tweede jaar 60%. Het Fonds wordt in 2015 opgericht. Het kan lenen op de financiële markten. Maar over banken die meer dan 5 miljard euro nodig hebben uit het Fonds kunnen de 28 lidstaten toch hun zeg hebben. (De Tijd - K. Van Haver - 21/03/2014)

De banken winnen altijd

Verblind door nationale belangen en kortetermijngewin, geven internationale beleidsmakers en politici de bankenlobby vrije baan. Dat gebrek aan politieke moed, zegt Nico Tanghe, leidt recht naar een nieuwe bankencrisis. Voor de tweede keer in één jaar slaagde ze erin om de plannen voor strengere kapitaalregels voor de banksector te laten versoepelen. Waardoor de dreiging van

een snelle en geforceerde zoektocht naar vers kapitaal voor de dunne kapitaalbuffers van de banken weer wat minder acuut wordt. De manoeuvreerruimte van de Europese politici wordt bovendien beperkt door een veel te nauwe verstrengeling tussen overheden en banken, die elkaar meesleuren in hun schuldenprobleem. Veel grootbanken hebben bijvoorbeeld (te) veel staatspapier van het eigen land. Het gulle aankoopbeleid van de banken laat de overheid toe om (te) hoge staatsschuld goedkoop te financieren. Een ongezonde situatie waar dringend een einde aan moet komen. Hoe? Boven aan de lijst staat een strenge stresstest door de ECB en regels om ook de private schuldeisers in het bad te trekken. De meeste problemen die de crisis van 2008 veroorzaakten zijn vijf jaar later niet of onvoldoende aangepakt. (De Standaard - N. Tanghe - 18/01/2014)

Maatregelen in de banksector

Anders dan België gaat Europa trading voor eigen rekening niet volledig verbieden. (De Tijd - KVH - 7/01/2014) Michel Barnier, Europees commissaris voor Interne Markt en Financiële Diensten, presenteerde gisteren zijn langverwachte sluitstuk voor de hervorming van de financiële sector in Europa. Zijn voorstellen zijn bedoeld voor grote banken (ongeveer een dertigtal). De belangrijkste maatregel is een verbod op 'proprietary trading' - handel voor eigen rekening - in financiële instrumenten en in grondstoffen. Barnier wil geen strikte scheiding tussen de dagelijkse en de risicovolle activiteiten van de banken, maar wil toezichthouders wel de bevoegdheid geven om, als ze dat nodig achten, banken te verplichten bepaalde activiteiten af te splitsen en in aparte wettelijke entiteiten onder te brengen. Omdat de Europese legislatuur er bijna op zit, zal het dossier behandeld moeten worden door het volgende Europees Parlement, dat in juli de eed aflegt. Barnier hoopt het verbod op handel voor eigen rekening tegen januari 2017 te kunnen invoeren. (De Standaard - belga - 30/01/2014)

Flitshandel en speculatie in voedsel aan banden

Het Europees Parlement en de ministers van Financiën zijn het eens geraakt over het strenger maken van de regels die gelden op de financiële markten. Daardoor zal speculatie in voedingsgrondstoffen afgeremd worden. Dat geldt ook voor de computergestuurde handelstransacties die in fracties van seconden worden uitgevoerd, de zogenaamde flitshandel. De regels moeten nog wel worden goedgekeurd door de lidstaten, en het zal nog een paar jaar duren voordat ze van kracht worden. (De Standaard - bloomberg, rmg - 16/01/2014)

Gevaarlijk lage rente te beloven

De bank der centrale banken (BIB) waarschuwt dat jaren van lage rente beloven gevaren inhoudt. Centrale bankiers moeten dat gevaar afwegen tegen de risico's van minder duidelijkheid. Het huidige beleid (van

de ECB, nvdr) betekent niet alleen een gevaar voor de geloofwaardigheid van centrale banken, maar vooral voor de financiële stabiliteit. Het is lang niet de eerste waarschuwing voor de gevolgen van het soepele geldbeleid. De BIB spreekt van een hulpinstrument in uitzonderlijke economische omstandigheden. De beleidsmakers zitten aan die belofte gebonden. Bij een verandering van beleid worden ze minder geloofwaardig. (De Tijd - J. Vekeman - 11/03/2014)

Nieuwe stimuleringsmaatregelen?

De Europese Centrale Bank (ECB) overweegt extra - niet-conventionele - stimuleringsmaatregelen, zeggen enkele bestuurders. Aankopen van obligaties en een negatieve depositorente liggen op tafel. Een negatieve rente kan helpen om de euro naar omlaag te duwen. Die aankopen zullen de geldhoeveelheid en de inflatie doen stijgen. Een kwantitatieve versoepeling van het monetair beleid is niet uitgesloten. (De Tijd - W. Vervenne - 26/03/2014)

Groei en tewerkstelling

Rode kaart voor Italië

Italië, Slovenië en Kroatië vertonen een 'buitensporig' economisch gebrek aan evenwicht. Maar een 'economisch' rapport van Europese Commissie geeft ook Frankrijk, Duitsland en Spanje huiswerk. De vier grote landen van de eurozone hebben een bijzonder grote verantwoordelijkheid in het vlot trekken van de eurozone en het opnieuw aanknopen met groei. Commissaris voor Financiën Rehn verklaarde: 'Als de vier grootste economieën van de eurozone elk hun pijnpunten aanpakken, de interne vraag versterken en investeringen aanmoedigen, garanderen ze duurzame groei en jobcreatie in heel Europa'. Duitsland krijgt geen rode kaart, maar wel een tik: 'Dat het handelsoverschot zo hoog is en blijft, vergt 'aandacht' en een 'aangepast beleid'. België krijgt geen rode kaart, maar een waarschuwing en de raad de onevenwichten aan te pakken. (De Tijd - K. Van Haver - 6/03/2014)

Benelux tegen sociale fraude

De premiers van de Benelux-landen vormen front tegen sociale dumping. Ze gaan gegevens uitwisselen en samen controles uitvoeren op malafide onderaannemers en wegvervoer. De drie premiers tekenden een gezamenlijk strijdplan tegen dumping. Ze willen de Benelux opnieuw gebruiken als proeftuin en als trekpaard voor Europese afspraken. Zo lopen België, Nederland en Luxemburg vooruit op de nieuwe EU-regels inzake de detachering van werknemers. In december 2013 bereikten de EU-ministers van Arbeid een akkoord over een betere aanpak van de misbruiken die de detachering van werknemers met zich meebrengt. Maar over die regels wordt nu nog overlegd met het Europees Parlement. Bovendien duurt het daarna nog jaren voor ze echt van kracht worden. In de Benelux komen er proefprojecten over de grenzen heen, precies om ketens van onderaannemers of spookfirma's specifiek in de bouw- en

transportsector beter te traceren of te betrappen. Ook voor de bestraffing van malafide werkgevers wordt nauw samengewerkt. (De Tijd - K. Van Haver - 14/02/2014)

Wet-Major op de schop?

De Europese Commissie heeft zware bedenkingen bij de Belgische toepassing van de wet-Major die de havenarbeid regelt. De 'restrictieve' wet-Major zet een rem op de vrije vestiging van bedrijven in het Antwerpse

havengebied. De geplande hervorming, die overlegd wordt met de vakbonden, is 'te beperkt'. Zo luidt het harde oordeel van de Europese Commissie. België ontving de formele ingebrekestelling over de wet-Major. Het komt er nu op aan 'de perimeter' te bepalen van de haven, luidt het in EU-kringen. Activiteiten die geen uitstaan hebben met pure havenarbeid, mogen niet afgeschermd worden. Een ingebrekestelling is een eerste stap in een juridische procedure. (De Tijd - K. Van Haver - 29/03/2014)

Mensenrechten

Commissie verzuipt burgerinitiatief

De Europese Commissie reageert positief op het allereerste Europese burgerinitiatief van Right2Water, dat vraagt water te verankeren in de Europese wetgeving als een recht voor iedereen. Toch zet de Commissie vooral de bestaande wetgeving in de verf. Ze belooft ook brede consultatie over wat nog verbeterd kan worden. Concrete wetgeving wordt niet in het vooruitzicht gesteld. (De Tijd - K. Van Haver - 20/03/2014)

Versoepeling uitwisseling politie-informatie

De uitwisseling van informatie en inlichtingen tussen de Belgische politiediensten en hun collega's uit andere EU-landen wordt versoepeld. De ministerraad heeft daarvoor een wetsontwerp goedgekeurd. De omzetting van een Europees kaderbesluit moet volgens Annemie Turtelboom, minister van Justitie, de informatieverstrekking vereenvoudigen en de rechten van de burgers garanderen. (De Tijd - 11/01/2014)

Verkoop van Europees paspoort

Het Europees Parlement is woest over de manier waarop Malta de staatskas spekt met de verkoop van EU-paspoorten. Dit ondermijnt het basisprincipe van het wederzijds vertrouwen. Het EP vroeg de Commissie de omstreden 'uitverkoop' te onderzoeken. (De Tijd - 17/01/2014) Malta

gaat strengere voorwaarden koppelen aan het verkrijgen van een paspoort (De Tijd - 30/01/2014) In Portugal kunnen rijke buitenlanders een speciale verblijfsvergunning krijgen. Met dat Gouden Visum kunnen ze vrij rondreizen in de EU. Als de controle niet scherper wordt, staat de deur open voor zware criminelen en hun organisaties. De Portugese regering heeft het heel gemakkelijk gemaakt. Sinds begin 2013 werden al 772 speciale verblijfsvergunningen aan rijke buitenlanders gegeven. Het leverde de schatkist 464 miljoen euro op. De vicepremier en initiatiefnemer van het Gouden Visum, ligt onder vuur over het programma. Een inspecteur van de Portugese immigratiedienst vertelde dat zijn dienst onmogelijk een betrouwbare controle kan uitvoeren van elke aanvrager. (De Standaard - JdS - 27/03/2014)

Bulgaren en Roemenen hebben vrije toegang

Alle beperkingen op de vrije circulatie van arbeiders uit de twee landen werden opgeheven op 1 januari 2014. De commissaris voor Arbeid en Sociale zaken benadrukte echter de nood aan strenge wetgeving die de vrije circulatie zal maximaliseren, waardoor deze arbeiders worden beschermd voor exploitatie en de ontvanglanden voor mogelijk misbruik van hun sociale zekerheidssystemen. Ook minimumlonen moeten worden toegepast en terechtkomen in de zwarte economie moet worden voorkomen, stelt de commissaris. (New Europe - K. Giannoulis - 5/01/2014)

ESIC Europees Studie- en Informatiecentrum v.z.w.

Ryckmansstraat 5, 2020 Antwerpen - Tel: 03/238 97 74 esic@telenet.be

Het Europees Studie- en Informatiecentrum (ESIC) werd opgericht in 1963 en bestaat 50 jaar.

Een dergelijke verjaardag kan niet onopgemerkt voorbijgaan. De Raad van bestuur van ESIC besliste een éénmalige Prijs te verbinden aan dit jubileum. De Prijs 50 jaar ESIC zal uitgereikt worden tijdens een plechtige viering.

ESIC, in tegenstelling tot de universiteit, steekt zijn nek uit. ESIC maakt zijn achterliggende standpunten en motieven kenbaar van de alternatieven die ze vergelijkt. Hiermee wil ESIC belangstellenden aansporen om samen met ESIC of individueel out-of-the-box te denken als het over de toekomst van Europa gaat.

Velen hebben de mond vol over de noodzaak om dit debat op de politieke agenda te tillen. Buiten intenties is daar nog niet veel van te merken. De Europese verkiezingen van 25 mei aanstaande schreeuwen om een politiek debat, waarin o.m. de politieke partijen met hun platforms over Europa zullen uitpakken om dat debat te voeden en het publieke bewustzijn over Europa aan te scherpen.

Het is een morele plicht voor de intellectuele en bestuurlijke elites om deel te nemen aan het publieke debat over de toekomst van Europa. Samen kunnen we dat debat inhoud en draagvlak verlenen.

De Prijs 50 jaar ESIC wil in het vooruitzicht van de Europese verkiezingen van 25 mei 2014 een specifiek thema onder de aandacht brengen, namelijk: 'Welke boodschap geeft een jongere aan andere Europese jongeren mee naar aanleiding van de Europese verkiezingen?'

De Prijs werd medegedeeld aan alle Vlaamse universiteiten. 10 studenten reageerden positief. 4 studenten hebben een tekst ingezonden. Uiteindelijk besliste de Jury één tekst te bekronen.

De Prijs, met een diploma en een geldprijs van 500 euro zal worden overhandigd aan de laureaat op 29 april 2014, in lokaal E207 (Stadscampus van de Universiteit Antwerpen) om 20 uur.

De tekst van de bekroonde inzending volgt hierna.

Prijs 50 jaar Europees Studie- en Informatiecentrum (ESIC)

Bekroonde inzending

Over de culturele identiteit van jongeren: Europa tussen burger en maatschappij

door Benjamin Weyts, master Politieke Communicatie

Nu de wereld en de economie woelige wateren doorzwemmen, durven we wel eens vergeten dat er naast eurosceptis ook eurocentrisme is. Vaak is het zelfs dieper in ons denken geworteld dan we willen erkennen. Van bij de start is Europa meer arena dan agora. Terwijl oorlog de technologische vooruitgang voedt, herkennen we net daarin vaak een bron van cultureel meesterschap. Het oude continent heeft de wereld niet enkel in kaart gebracht, maar ook veroverd en gevormd. Overal waar beschaving zich liet ontdekken, zou de bodem door toedoen van Europa bloed proeven.

Er is nooit een reden geweest om vraagtekens te plaatsen bij de zelfverklaarde morele heerschappij van Europa. Moeiteloos houdt Europa's arena zich schuil achter haar agora, waar denkers zich eeuwenlang over de grote vragen van het leven bogen. Dagen vol reflectie en uren getob heeft Europa verrijkt met in woorden gegoten ideeën die zijn versmolten in filosofische literatuur. Zo formuleerde Aristoteles, als een van de eersten, de sociale mens in zijn 'Ethica' en 'Politica'. Uiteindelijk zullen begrippen vrijheid en gelijkheid in Europa de pubertijd doorlopen om tenslotte uit te groeien tot de dragers van verandering.

Waar bleven we in onze zoektocht naar goed bestuur en normbesef? Francis Fukuyama brengt aan het einde van de Koude Oorlog een goede afspiegeling van het hoogmoedige westerse denken als hij in zijn 'End of History and the Last Man' stelt dat de liberale democratie het eindpunt van de geschiedenis is. Overeenkomstig met deze gedachte blijft het project Europa voornamelijk worstelen met een democratische uitdaging: hoe de afstand tussen kiezer en parlement verkleinen? Meer dan over de politieke toestand in de Europese Unie, vertelt deze semantische invulling van democratie iets over de gemoedstoestand van de Europeanen. Ze berusten in een salondemocratie waarin ze liever hun stem weggeven, die anderen toelaat voor hen te spreken, dan zelf inspraak te eisen.

Zo dreigt het zwaartepunt van de democratie te verschuiven van burger naar politicus. Een evolutie waarvoor Rousseau reeds waarschuwde in zijn 'Sociaal Contract'. Met betrekking tot de soevereiniteit, in de relatie tussen project Europa en haar burgers, is het essentieel de centrale rol van de burgermaatschappij te benadrukken. Indien deze goed werkt, is het een motor voor de morele ontwikkeling van de mens om zichzelf volledig te ontplooiën. De juiste vraagstelling is niet hoe we jongeren beter kunnen betrekken in het project Europa, maar hoe we hen kunnen betrekken in de burgermaatschappij.

De complexiteit van deze problematiek neemt toe omdat er samen wordt opgetreden op Europees niveau. Daarom moet de burgermaatschappij transnationaal worden ingevuld. De maatstaaf van dit project ligt in het omgaan met de culturele heterogeniteit van het continent. Als Europa werkelijk Utopia wenst te zijn, hoeft dat niet enkel door de vooruitstrevendheid van haar ideeën, maar ook door maatschappijen constructief samen te laten werken met het nodige respect voor hun eigenheid. Als de politiek ten dienste staat van de burger, kan de Europese Unie voor alle Europeanen het best mogelijke Europa worden.

Het democratische knelpunt van Europa ligt niet bij de relatie tussen burger en overheid maar bij de interactie tussen de burgers onderling. De huidige generaties kennen geen conflict, enkel nog een schommelende welvaart. Sedert het ontstaan van de welvaartsstaat en de daarbij horende kwantificering, veranderde politiek

in een peiling, armoede in een percentage en vooruitgang in een cijfer. De sociale apathie, die hierdoor ontstaat, wordt versterkt door de toenemende impact van de technologie, die participatie reduceert tot een muisklik of een 'like'.

Een vanzelfsprekend engagement van de jongeren is belangrijk voor Europa omdat de jongeren vaak mee in het midden staan van de sociale dynamiek in de moderne burgermaatschappij. Het is belangrijk dat jongeren het schijnbaar paradoxale karakter van Europa's toekomst begrijpen. Zo moeten de Europese staten de kwaliteit van de burgermaatschappij intern waarborgen door een bijdrage te leveren aan de unieke pluralistische identiteit van Europa. Om het Europese project te laten bloeien, is er nood aan de opwaardering en bestendinging van de nationale burgerfora.

De achterliggende logica vertrekt uit een geglobaliseerde wereld waarin burgers te maken hebben met een meervoudige identiteit en een toenemende spanning tussen lokaal en globaal. Door morele ontwikkeling en interactie in de burgermaatschappij krijgt deze identiteit vorm en vergroot ze de greep hierop. Inzicht in de culturele identiteit, leert onszelf te onderscheiden en zodoende de diversiteit van Europa te herkennen en erkennen. Europese gemeenschappelijkheid moeten we vooral zoeken in de nationale heterogeniteit.

Tot nu is de rol van de jongeren even onderbelicht als vanzelfsprekend. Jongeren belichamen de toekomst en zullen er bijgevolg mee vorm aan geven, op welke manier dan ook. We mogen de toenemende impact van de jongeren op de samenleving niet onderschatten. Daartegen staat er een sterk groeiende groep volwassenen, die vanuit sociale verworvenheden, druk uitoefent op de inter-generatie solidariteit. De communicatie in de burgermaatschappij wordt steeds vluchtiger en interactief. Jongeren gaan er vaak dynamisch mee om. Jongeren worden belangrijke actoren in de burgermaatschappij, waarin ze ook meer sociale verantwoordelijkheid pogen te verwerven.

Indien we wensen dat jongeren hun verantwoordelijkheid nemen en zich opwerpen als interactieve exponenten van hun lokale cultuur, moet Europa hen een forum bieden waarin ze samen in wisselwerking kunnen treden. Het is een uitdaging de vluchtige communicatie van de moderne burgermaatschappij op te vangen en om duurzaam het hoofd te bieden aan de maatschappelijke uitdagingen van Europa. De educatieve rol van Europa moet worden benadrukt. Europa staat mee in voor de bewustwording in de maatschappelijke problematiek. Het paternalistische denken moet worden geschuwd en de nationale autonomie moet worden gerespecteerd.

Ten slotte ligt het aan de jongeren om hun plaats lokaal, regionaal, nationaal en in Europa te aanvaarden en uit te maken hoe Europa eruit moet zien. Zodoende wordt de Europese Unie effectief een project waarin jongeren zich enerzijds herkennen en zich anderzijds willen voor engageren. Zij zullen er niet enkel zichzelf maar ook hun toekomst in terugvinden. Dat Europa doet dromen, want uiteindelijk geven zijzelf vorm aan die dromen.

BEGELEIDING, ONDERSTEUNING EN ADVIES

Als een **gratis dienst** biedt ESIC aan belangstellenden - studenten of volwassenen - de mogelijkheid **om ESIC te raadplegen** voor begeleiding, ondersteuning of advies over een thema/activiteit die binnen de sfeer van de bevoegdheden van de EU ligt.

Contact met Robert Verschooten

Tel: 03/238.97.74

www.europadebat.be

e-mail esic@telenet.be

50 jaar ESIC

In februari 1963 zag het **Europees Studie- en Informatiecentrum** (ESIC) vzw het licht. Na twee succesvolle deelnames aan de Vrije Europese verkiezingen in 1959 en in 1961, besloten een aantal Europese federalisten dat een studie en informatiecentrum beter de blijvende behoefte aan duiding en informatie zou kunnen invullen. De eerste jaren waren een demonstratie van succesvolle werking onder de bezielende leiding van Ludo Dierickx. Toen de televisie in Vlaanderen het publiek aan de sofa's kluisterde, moesten andere wegen worden bewandeld. In het vooruitzicht van de eerste directe verkiezingen van het Europees Parlement in 1979, werd door ESIC een gok naar 'professionalisering' gedaan, met als gevolg drie vaste werknemers en 5 BTKers.

Toen de uitbetaling van de werkingssubsidies twee jaar lang - bij gebrek aan geld - niet plaatsvond, moest dit schone verhaal een andere wending nemen. Toen werd opnieuw volledig overgeschakeld op vrijwilligers, zoals dat voordien het geval was. Vanaf dan (1980) heeft Robert Verschooten het heft in handen, omringd door toegewijde medewerkers.

Een no-nonsense beleid bleek haalbaar en inmiddels zagen de publicaties **ESIC Nieuwsbrief** (c), als kwartaal retrospectief, en de Reeks '**Welk Europa?**' (c), met themanummers, het licht. Inmiddels werd nummer 94 van de Nieuwsbrief en nummer 48 in de Reeks '**Welk Europe?**' gepubliceerd. In 2008 zag de **website van ESIC** www.europdebat.be (c) het licht, met elkaar snel opvolgende updates. Uiteraard worden die publicaties aangevuld door vormingswerk (voornamelijk in de sessies van **Café-Europa** (c) en de sessies van '**Federalisme, Democratie, Europa**' (c) en door **educatieve activiteiten** zoals publieke voordrachten en voordrachten in scholen.

Hoe groter het onbegrip en de misverstanden over de Europese integratie des te meer de nood aan de werking van het Europees Studie- en Informatiecentrum (ESIC) hoog blijft. ESIC wil doorgaan met het duiden van het begrip **Europees federalisme**, als finaliteit voor het Europese project.

Het Europees Studie- en Informatiecentrum wenst zijn **50-jarig jubileum** passend te vieren met een publieke activiteit waarover later meer nieuws zal worden verstrekt.

Unie van de Europese Federalisten

Sectie voor België

Een Plan voor een effectief Federaal Europa

Einddoel van het Plan

- Een federaal en democratisch politiek systeem en een open maatschappij in Europa.

Algemene objectieven

- Het Plan promoot een nieuw maatschappijmodel waarin de Europese grondwettelijke waarden worden weerspiegeld.
- Het Plan voert een federaal en gelegitimeerd Europees politiek systeem in, dat de principes van democratie, solidariteit, verantwoordelijkheid, billijkheid en participatie toepast en de complementariteit tussen de beleidsniveau's benadrukt.
- Dit federalisme zal de kwaliteit van de aangeboden publieke goederen aan de gemeenschap verbeteren.
- De bevolking van Europa deelt de Europese soevereiniteit op gelijke voet met de nationale staten.
- Een sociaal Europa schraagt de harmonie in de maatschappij.

Een Plan voor een effectief Federaal Europa

- Het Plan richt zich tot die lidstaten (hierna de eurozone genoemd) die bereid zijn het Europese project in overeenstemming met voorgaande objectieven verder te zetten.
- Het Plan stelt de eurozone in staat eerst een pre-federale Unie en later een federale Unie te worden.
- Het Plan laat de eurozone toe met één democratische stem te spreken in alle politieke aangelegenheden waar het bevoegd is.
- Het Plan voorziet een stappenplan bij de invoering van een nieuwe federale grondwet.
- Het Plan hervormt de Europese Raad in een Senaat, die alle wetgevende bevoegdheden deelt met het Europees Parlement, met inbegrip de macht om verdragen te wijzigen of te ondertekenen en een pre-federale en federale grondwet te formuleren.
- Het Plan voert een federale regering in, met reële macht en die verantwoording verschuldigd is aan de twee wetgevende kamers van de eurozone.
- Het Plan stelt een autonoom Europees budget in, gedekt door eigen inkomsten. Dit budget zal geleidelijk toenemen naarmate bevoegdheden worden overgedragen uit de nationale begrotingen.
- Het Plan verleent volledige bevoegdheid aan het Europees Hof van Justitie.
- Het Plan legt de federale Unie voor de eurozone vast in een nieuwe grondwet.
- Het Plan voert het principe in van de autonomie van de eurozone.
- De eurozone blijft open voor andere lidstaten die aan de voorwaarden voldoen.

